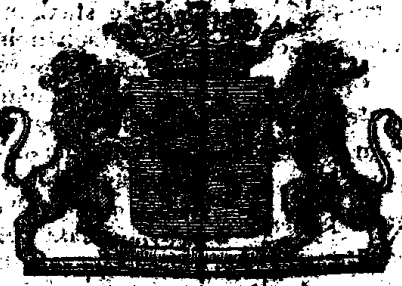

ARNHEMISCHE

COURANT.

Dingsdag

den 28 Julij.

PETERSBURG, den 14^{den} Julij.

Uit Tiflis heeft men bericht ontvangen van eene nieuwe overwinning, welke de vereenigde detachementen der generaal-majoor *Mordoujew* en *Borow* den 14^{den} Junij, op een aanzienlijk Turksch legerkorps behaald hebben, dat zich in de bergpassen van Pochov verzameld had. De vijand verloor zijn geheele kamp, eene aanzienlijke menigte munitie en voorraad van levensmiddelen, ongeveer 400 gevangenen, 5 vaandels en al zijn geschut. De Turken hebben aan geeneuvelen en gekwetsten ontrent 2000 verloren; huans geheele magt bedroeg 15,000 man. Ons verlies is gering. — De bijzonderheden van dit gevecht zijn nog niet bekend. De graaf *Paskewitsch* bevond zich nog te Karak, doch maakte toebereidschap om den bereskiek zelf aan te vallen, welke met eene armee van 50,000 man slechts ongeveer 60 manschen van genade vesting verwoerd was.

Volgens berichten uit Tiflis, was Zijne Majesteit de Keizer van Rusland den 14^{den} Julij alhier aangekomen, en den 4^{den} weder van daar vertrokken, om de reis naar Petersburg voort te zetten.

In Groot Wallachije zal, volgens aanschrijving van den generaal *Diabitsch* een korps Pandoeren opgericht worden. Hetzelve zal 1792 man sterk zijn.

MADRID, den 13^{den} Julij.

De goudwand van het hof is bezig eene kostbare gouden snuifdoos, met het portret des Konings, te vervaardigen, welke voor den gezant van Napels bestemd is, ter belooning van zijne bewezene diensten bij de onderhandelingen over de echtverbintenis des Konings met eene Napelsche prinses. Men verzekert, dat de aanstaande Koningin tot Madrid toe zal vergezeld worden door hare doorluchtige moeder, de infante van Spanje *Maria Isabella*, Koningin van Napels.

PARYS, den 22sten Julij.

Men zegt, dat het ministerie voornemens is, in de eerstvolgende sessie van de wetgevende kamers een ontwerp voor te dragen, om de rente op den staat een half of een percent te verminderen; doch dat de minister van financiën, de heer *Roy*, die reeds zwaarder, als lid van de kamer der afgevaardigden, tegen eene vermindering dezer rente geijverd heeft, daarvoor nog steeds pleit, en dat deswege waarschijnlijk zijn ontwerp zal wegeen. Men spreekt ook nog van meerdere veranderingen van ministers; doch op de geruchten daaromtrent is nog weinig staat te maken.

— Te Rome is den 9^{den} dezer tot generaal der Jezuiten verkozen pater *Johannes Roothaan*, geboortig van Amsterdam.

— De Koning der beide Sicilien heeft, bij besluit van den 12^{den} Junij, aan de Jezuiten toegestaan om te Napels een gesticht van onderwijs op te rigten, dat uitsluitend voor den adellijken stand zal bestemd zijn.

— De jezuitische bladen dezer hoofdstad beginnen thans ook om vrijheid van openbaar onderwijs te roepen.

— Den 10^{den} is het schip *le Heros* te Havre aangekomen, na den togt rondom de wereld volbragt te hebben. Dit vaartuig is voor drie en een half jaar vertrokken en heeft op zijne lange en gevaarlijke reis geen enkel man verloren.

Van den 26sten Julij.

De *Moskou* zegt heden weder, dat de Koning dikwijls niet rezen zal, maar voegt er bij, dat vreeser ten onrechte is gemeld, dat zulks het gevolg is van een advies van den raad der ministers.

Gisteren morgen is de markies van *Barbacena* te Parijs aangekomen. Hij komt van Londen en gaat naar Munchen, om voor den Keizer van Brazilië de hand van de dochter des hertogs van Leuchtenberg te vragen. Hij zal de nieuwe Keizerin naar Brazilië geleiden. Hoogstdezelve zal te Gostende inschepen en gedurende de reis den titel van hertogin van *Santa Cruz* voeren.

— Het is de gewoonte van hertogen van Spanje, dat zij na hunne Eedenen vertrokken met de koninklijke gezant, den heer *Don Bermudez*, Spaansch gezant in Engeland. Het is de gewoonte van de kabinetten van Madrid en St. James geschillen te hebben. De Spaansche kabinetten klaagt zich, zegt men, dat, hoezeer nu de toediening van den *Miguel* tot het huwelijk met zijne nicht *dona Maria Gloria* vaststaan is, *Miguel* evenwel nog niet als Koning van Portugal erkend wordt.

Men verzekert, dat de Portugesche uitgewekenen aan den Markies van *Barbacena* een adres zullen aanbieden, ten einde tot lat oprigten van een regentschap van Portugal gemagtigd te worden, hetwelk uit drie leden en eenen secretaris zou bestaan, en benoemd worden door de paartrij, de rechts, de afgevaardigden in de laatste cortes, de staataraden, de decessen, de hoofdamtbanaren en officieren, die het land hebben verlaten, om in onderscheidene staten van Europa eene schuilplaats te zoeken. Dit Regentschap zou zich te Terceira vestigen, (welk eiland het aangrenzen van den *Miguel* nog niet erkent) en van daar met de afgezetenen van Portugal en ook met vreemde regeringen handelen.

BRUSSEL, den 25sten Julij.

De Koning is gisteren morgen naar 's Gravenhage vertrokken. — Z. M. heeft den baron *Goubau d'Hoogvorst*, lid van de Eerste Kamer, tot minister van staat benoemd.

— Het dagblad van Verviers meldt, dat de heer *Ant. Grosfils* als schuitler geweigerd heeft, den eed op het besluit van den 25sten Mei II. af te leggen; dat men het edele gedrag van dezen burger door eene serenade vereerd heeft, en de lucht hij deze gelegenheid weergalmd van het groep van *Leve Toon Grosfils! leve de Grondwet!* enz.

Volgens den *Courier des Pays-Bas* naderen wij wel eenszins het be loofde land der vrijheid, maar zijn wij er echter nog ver af. Er moet eerst tot den bloede toe gestreden worden. Wij zullen er komen, zegt hij; maar met het zwaard in de vuist, maar met bloed en stof bedekt. En het is goed, dat het zoo is: de mensch moet proeven doorstaan, hij moet hinderpalen te boven komen, vijanden bestrijden en overwinnen. — Vroeger heeft de *Courier* reeds gezegd, dat de zogenaamde gematigde denkwijze niets waard is; dat men eene volstrekte monarchie moet willen, zoo als Oostenrijk is, of eene republiek, zoo als de Vereenigde Staten zijn.

AMSTERDAM, den 25sten Julij.

Z. M. de Koning wordt morgen alhier verwacht, en zal Maandag middag ten 12 ure publieke audientie op het paleis vertooven. Het verblijf van Z. M. alhier zal slechts kortstondig wezen, alzo Hoogstdezelve waarschijnlijk reeds Woensdag deze stad weder zal verlaten. Men vleit zich, dat Z. M. een der avonden van Hoogstdezelvs verblijf, alhier eene buitengewone voorstelling in den stads schouwburg met Hoogstdezelvs tegenwoordigheid zal vereeren.

ARNHEM, den 25sten Julij.

Heden is er een genoegzaam getal leden voor de Staten-Vergadering opgekomen, en het adres aan den Koning over het polder-reglement vastgesteld.

Mengelwerk.

STAATKUNDE EN ZEDEKUNDE.

Staatkunde en zedekunde behooren als getrouwe gezellinnen hand aan hand te gaan; en dit welvereenigd paar zal als dan der maatschappij de meest uitstekende diensten bewijzen. Maar ongelukkig worden zij vaak beschouwd als afgunstige vijandinnen, wier strijdige gaardheid op den duur geene zamenwoning en vrede toelaat, en daarom de scheiding noodzakelijk maakt. — Beiden zijn ook dikwijls in verkeerde handen gevallen, zoodat zij, in hare natuur en gedaante de heerlijkste vormen ondergaande, voor elkander onkenbaar werden, en de merkteekenen van hare nauwe verwantschap verloren maakten. Wat was de staatkunde in vroeger tijden? wat is zij nog bij velen? Niets anders, dan eene gestepen, dan de snodeste kunstenaar, om onder den dekmantel van het algemeen welzijn, bijzondere begrippen door te drijven, en op de vernedering van anderen zijn eigen belang en aanzien te bouwen. En hij, die de grootste bekendheid toonde in zijne mededingers den voet te ligten, wordt voor den grootsten meester in de kunst gehouden. Men begrijpt van zelf, dat deze staatkunde, die altoos zich zelven zoekt, en ten bestea genomen de oogenpraal en het voordeel van eene bijzondere partij beoogt, van welke zij dienstbaar geworden is uit overeenstemming van belang; dat deze langs zeer kronkelende paden moet loopen; en dikwijls niet, dan na de moeizame omwegen, tot haar oogmerk komt. Zij is daarom vol van gebreken, vol van onrecht en achterdocht, en heeft overal hare valschheid geopenbaard, om de menschen, of minder begrip, die zich tegen hare uitwerkingen verzetten, te vangen. — Tot zulk eene staatkunde wordt de menschen, geen geringe mate

van schrandtheid en beleid vereischt, en ook van bedrevenheid in de kennis van het menschelijk hart en de geschiedenis van vroegere en latere tijden. Zwakke geesten zijn voor haar niet berekend. En daar zij dus meestal geoeffend wordt door lieden, welken, de krachten van hun vernuff gevoelende, den roem van hetzelfde deden voorafgaan, heeft zij daardoor te eerder een misleidend aanzien van achtbaarheid en verdienstelijkheid verkregen; als ook, omdat genen meer ingenomen schijnen met den bekoorlijken regel, dat *het heil van het land de hoogste wet is*, dan deze staatkundigen. Indien men al mogt vooronderstellen, dat deze regel hun ernst ware, en zij van eigen- en partij-belang niet de hoogste wet maakten, weinig kiesheid gebruiken zij nogtans omtrent de *middeelen* en veroorloven zich deswege dikwijls eene onbepaalde ruimte, het zij ter goeder trouw, het zij tegen beter weten aan, de leer omhelzende, dat het oogmerk alleen de geheele daad kan wettigen, en men daarom geene middelen behoeft te ontzien, wanneer men slechts het heil des lands ten doel heeft. Hiervan schijnen zelfs onze hedendaagsche politieken niet geheel vreemd te zijn, wanneer men hun hoort zeggen, *dat het einde wil, wil ook de middelen*. Wij kunnen in zekeren, doch zeer bepaalden zin (die wij niet weten of door allen, welken ze gebruiken, wet genoeg in het oog wordt gehouden) aan deze stelling ons zegel hechten. Indien men namelijk tot het *einde* besluit, na vooraf of te gelijk zich overtuigd te hebben van de mogelijke wettigheid of gepastheid der *middeelen*, in dier voege, dat de uitvoering kan geschieden zonder krenking van eens anders regt, en zonder in andere opzichten te groote nadeelen te veroorzaken, dan kunnen wij toestaan, dat iemand, die het einde wil, ook de middelen moet willen. Maar tot welke ongerijmde gevolgen leidt ons deze leer der politieken, indien men dezelve zoo maar in haar geheel wilde aannemen als eene der onbetwistbaarste en eenvoudigste waarheden, aan geene bepalingen en uitzonderingen onderworpen? Als zoodanig zou dezelve insluiten, dat iemand aan een voorstel, in zich zelve nuttig en goed schijnende, zijne toestemming kon verleenen, zonder de uitvoering of de wijze daarvan in aanmerking te nemen, of dat hij, het nuttige en wenschelijke eener zaak erkennende, daardoor gerekend mogt worden, en verplicht ware, ook in de middelen, welke de uitvoering noodzakelijk maakte, te bewilligen, ofschoon hij bevond, dat die middelen met de billijkheid niet waren overeen te brengen, en verderfelijker in hare uitwerkselen zijn zouden, dan het kwaad zelf, dat men daardoor wilde wegemen. Schoon wij er verre af zijn van te gelooven, dat allen, die de gemelde regels tot hunne gewone spreuken gebruiken, met dezelve iets anders zouden bedoelen, dan 't geen zij in een goeden zin te verstaan geven, bedient zich evenwel ook de spoocht met zedden van gere, algemeen gangbare, munt, om de handen der mindoorzigtigen te stoppen, en hen tot het punt te brengen, van waar geen heritogt is, dan langs den bedekten weg, door haar zelve bij voorraad opgespoord, en die uitloopt op de zijdelingsche bedoelingen van haren rusteloozen en vernitzjenden geest.

In deze Staatkunde is dus alles kunstwerk, en de eenvoudige natuur een arme verschoveling, die met een verachtelijk medelijden wordt aangezien. En geen wonder, dat bij haar de leer der zeden, die de natuur volgt, op den duur niet kan tieren. Maar kan men dit kunstwerk ook wel erkennen voor die eigenlijke en gezonde Staatkunde, welke tot wezenlijken roem strekt van het menschelijk vernuff, en tot volmaking van den staat der Volken op aarde? Kan men het erkennen voor die hoogstwaardige wetenschap, welke, met den aard en de betrekkingen der dingen te rade gaande, de orde en het geluk van den staat op vaste grondslagen wil bouwen, en voor alle dezelve leden eene betamelijke vrijheid, en voligheid van personen en bezittingen verzekeren? Heel! wij kunnen ons alleen verwonderen over het fijn doornlechten zaaienweefsel, gelijk wij ons verwonderen over het fijn gesponnen web van den spinnaak, belagende intusschen de angstzucht vliegjes, die zich in het zelfde verstrikken, om straks daarna in het hoogzigtig nest gesleept te worden. Zoo ook gaat onze verwondering, over de doorslepende kunst der zogenaamde politieken, gepaard met een vreesdijg verwijt wegens de geuren, die zij der ooschuld en algemeene welvaart berokkenen. De list, het dognijck wensking, moet noodwendig het onderling vertrouwen, dat noodzakelijk steunsel van volksgeluk, verzwakken, en sijnlijk geheel verbannen; zij doet de verwarringen steeds toenemen en vermeerdert onophoudelijk het getal der misnoegden, door haar bedrogen. In het vaderland, in stede van tot rust en bloei te geraken, zal in 't einde zijnen ondergang voltooit zien onder alle die onbilligheidsbewerkingen. Men spreekt dikwijls met diep ontzag van de geheimen der staatkunde, als of dezelve schatten van de hoogste wijsheid verzamelde, en niets anders dan dierbaarste weldaden voor het menschedom toebereide, terwijl zij zich nogtans alleen bezig hield met berekeningen van hare eigene en niet van de algemeene belangen, met het bespieden van de werkmiddelen, die eesken in moedigen volkverruids; met het beramen van middelen, om die men die hare bijzonder inzichten in den weg staat, te verwonderen; om de partij hare ontwerpen toegeaan, te strijven, en die welke dezelve zou willen dwarsboomen, in het voetzand te werpen, en dus in alle opzichten haren vijand te verschalken. Maar dit is

ook de staatkunde der verstandigen niet. Het is die van het bedrog, van de heerschzucht, en het egoïsmus. En hare meesters verdienen des te grooter verontwaardiging, omdat zij, met voorbedachten rade, den weg der eerloosheid inslaande, denzelfven regelmatig volgen, na vooraf, onder ingeving van baatzuchtige beguuelen, hunne kansrekeningen te hebben opgemaakt. Des te hardnekkiger is ook het kwaad dat zij den maatschappij brouwen, en des te moeilijker om het uit te roeijen. Eene hevige en openbare drift geeft zich terstond aan den tegenstand bloot, en veroorzaakt dikwijls slechts eene misdaad van een oogenblik. Maar de hadriegerijen der looze staatkunde ondermijnen heimelijk de goede orde en het geluk der zannenleving, schoon zij die niet terstond en openlijk storen. Gevormd tot een kunstmatig stelsel, in koelen bloede ontworpen, kunnen zij als ongemerkt den staat aan het harte knagen; en de reeks van aaneengeschakelde misdrijven een langen tijd voortzetten, zonder door de straffende hand achterhaald en gestuit te worden. En konden wij zeggen, dat de wezens, die wij hier beschrijven, alleen hunne verblijfplaatsen hadden aan de hoven van het despotiek gezag, of tot de tijden der oude verblindheid behoorden, wij zouden ze uit hunne schuilhoeken, noch uit de vergetelheid thans te voorschijn halen. Maar geen volk is en ongetwijfeld op den aardbodem, hoezeer op vrijheid en verlichting zich ook beroemende, dat dezelve niet in zijnen boezem voedt, en niet te vreezen heeft voor de kwijnende ziekten, welke uit die hoven voortkomen. En misschien zijn hiernaar veel meer de mislukkingen, de verfragingen en benaauwde worstelingen van het werk der herstelling toe te schrijven, dan aan de magt der openbare vijanden.

De staatkunde derhalve, zoo als zij gemeenlijk pleeg behandeld te worden, is even weinig bestaandbaar met de algemeene welvaart als met de goede zedden, en verdient ook geenszins dien naam, als zijde niets anders dan eene verfijnde kunst der misleiding.

Ook heeft de zedekunde zelfs hare onbevoegde registers gehad, en is door dezen tot uitersten gedreven, met welken noch de natuur, noch het staatsbelang zich konden vereenigen. De mensch schijnt in alle zaken voor geestdrijverij vatbaar te zijn, zoo wel in het zedelijke en politieke, als in het godsdienstige. En, ten opzichte van het eerste, kan de buitengewone strengheid, die toon van verwijtende scherphheid en meesterachtigheid, waarmede sommigen het rijk der zeden hebben willen voortplanten, getuigen, makende dikwijls van bezelingen, van wezenlijke onverschilligheden, die het geweten weinig of in 't geheel niet raakten, de gewichtigste gewetensgevallen. Als men den cato, de Censor of Tuchtmeester, eenen Raadsheer ziet afzetten, omdat hij zijne vrouw ombeled had in tegenwoordigheid van zijne dochters; als men meer andere dergelijke uitspraken door het gezag der zedeleer laat doen, en eene menigte opofferingen en onthoudingen eischen, die de vrolijke natuur der onschuld en gezelligheid geweldig beswaren; dan vraagt men:ragt het gezond verstand, of dit nu de weg is, om de handen der zamenleving te versterken, en derzelve genoegens te bevorderen. Uitersten werken altoos het tegengestelde van 't geen men bedoelt, en zoo hebben ook de onmatige strengheid en stugheid, die men als eigenschappen der zedekunde opgaf, hare eerwaardigheid verdoet gemaakt, in stede van bevestigd, en haar den toegang ontzegd tot plaatsen, die zij anders als hare heiligdommen mogt beschouwen. Maar nu neemt niet weg, dat de dingen, tot hunne ware natuur teruggebragt, de onderlinge gezelligheid blijven behouden, en dus ook de Staatkunde en Zedekunde.

NEDERLANDSCHE KAVALLERIE

De vraag, of de thans bestaande formatie en instructie van de officieren der Nederlandsche kavallerie, geschikt zij, om *SEYDLITZEN* te vormen, kan men gerust met *neen* beantwoorden. Immers goede kavallerie-generaals bakom men dan alleen, wanneer de officiers geleerd hebben, groote massa's te bewegen, en hoe kan dit tegenwoordig geschieden, daar de regimenten veel te zwak zijn?

De kolonels der kurassiers kunnen des noods 5 eskadrons voor de groote manoeuvres vereenigen: en zijn er dan eens te *Gorsel* en te *Maasdonk* 2 afdeelingen vereenigd, dan zijn het 6 eskadrons, die ten hoogsten 8 of 9 malen vereenigd manoeuvreren. Gebent het al, dat de kolonels zich hier een weinig oefenen, voor de andere hoofd-officieren blijft er te weinig tijd over, dan dat zij ook zouden kommandeeren. Is men in een kamp vereenigd, dan bepalen de bezigheden der kolonels zich tot het herhalen der kommando's.

De kolonels der lichte kavallerie vormen nu met deze formatie met moeite 4 eskadrons, en vereenigen zich, daar derzelve garnizoenen te ver van elkanderen zijn, niet dan in een kamp, waar zij dezelfde bezigheden als de zware kavallerie verrigten.

Om hier eenigzins in te gemoet te komen, verminderd men het getal regimenten, maar vermeerdere men derzelve sterkte. B. v. men brenge het aantal regimenten op 7, door de kurassiers met een regiment te verminderen, en het regiment lanciers af te schaffen; terwijl, om lanciers te houden, men het eerste getal der dragonders met lans en wapenen. Maar deze zeven regimenten brenge men ieder tot een eskadron, die men nu zesdrijft in plaats van de vijf, die men nu zesdrijft, inrigte. De dienst der kurassiers zal door het vermeerderd, de staven zullen verminderd worden; men zal, voor een weinig meer geld, meer kavallerie hebben, en betere officieren kunnen vormen. De dienst der troepen zal worden verlicht: de kosten voor bibliotheek, muziek, enz. zullen voor de officieren minder kunnen zijn, terwijl men beide kan verbeteren.

Wil men zich van het nut van dit voorstel overtuigen, men ga eens na, hoe de instructie der officieren in de manoeuvres geschiedt. De manoeuvres kommandeeren zelden het regiment: de ritmeester jaagt met twee of drie eskadrons, of zijn in het opsluitend gelid; de luitenant kommandeeren nooit dan bij toeval een eskadron, en zitten twaalf en meer jaren voor hun peloton. Wordt men nu ritmeester, dan moet men nog leeren een eskadron te kommandeeren, en, hoewel dit alles behalve moeijelijk is, kan men er zich in den beginne door ongewoonte niet goed vergissen. Wordt men major, dan zal men voorzeker wel in staat zijn, de kommando's te herhalen: maar gesteld, dat men eens met twee eskadrons is gedetacheerd, om deze dadelijk, zonder zich te vergissen, te laten manoeuvreren, dit zal ook door allen niet altijd even goed geschieden.

Men moet dus, bij verhooring van rang, eerst leeren, helgeen men weten moet. In tijd van vrede zagt dit weinig; maar als men daarop al-
 tijd rekende, konde men gerust het geheele leger afschaffen. Ware het
 niet beter, dat een kolonel, die niet altijd daar moest zijn om te doen
 zien, dat hij het kan, de luitenant-kolonels, majoors en minneesters het
 regement en de luitenants de eskadrons van tijd tot tijd liet kommanderen?
 Richt de officieren op deze wijze af, en men zal, in een dag van ge-
 walt, het verlies van hoofd officieren niet zoo zeer gevoelen.
 Door een officier der kavallerie.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

- Den 26sten Juli 1531 nam de heffing van het hoofgeld te *Albmaar* een aanvang.
- Den 26sten dito 1641 werd *Gennip* door **FREDERIK HENDRIK** veroverd.
- Den 26sten dito 1822 sprong de kruidwolen te *Colmar*.
- Den 27sten dito 1278 stierf **JACOBUS I**, Koning van *Aragon*.
- Den 27sten dito 1641 ging *Aire* in *Artois* bij verdrag over.
- Den 27sten dito 1668 werd de Raadspensionaris **DE WITT**, op nieuw, voor vijf jaren tot dien post verkozten, en wat later door de staten, voor alle buitengewone diensten, met vijf en veertig duizend en door de rid-
 derchap en edelen met vijftien duizend gulden beschoont.
- Den 28sten dito 1733 werd **A. DE ORTE Y LABATEQUE**, tot 36sten iakwi-
 siter generaal in *Spanje* benoemd.
- Den 28sten dito 1793 werd de generaal **CURTINS** geguillottineerd.

ARNHEM, den 28sten Juli.
 Het water is hoog in den *Hin* van de Paal.
 Den 27sten Juli 1829, overleed te *Zutphen* de Wel Ede-
 Gestrenge Heer **Mr. AMBROSIUS STEEN-
 LACK**, in leven Officier van Justitie bij de Regtbank aldaar.

Den 23sten Juli 1829, is te *ZUTPHEN*, aan eens steeds toe-
 nemende verzwakking, overleden **ELISABETH
 KNIPSCHAEER**, huisvrouw van **JOANNES
 BADON GHYBEN**, in den onderdom van ruim 59
 en eene echtvereniging van bijna zeven en dertig jaren.

AMORTISATIE SYNDICAAT
AGENTSCHAP ARNHEM
DOMANIALE VERPACHTING

De **AGENT** van het **DOMEIN** te **ARNHEM**
 op Woensdag den twaalfden Augustus 1829, des voormiddags ten
 10 ure, zal het Gemeente-Huis te *Barnveld*, ten overstaan van het
 Plaatselijk Bestuur aldaar, in het openbaar, aan de meestbiedende,
 Verpachten:
 De **UITGANGEN** van 42 Mudden, 6 Schepels, 8 Kop-
 pen en 8 Maatjes **H A V E R**, van *Buitenhuis*. — En van 7 Ma-
 tjes, 3 Schepels, 3 Koppen en 7 Maatjes **H A V E R**, van het
Hin te *Barnveld*, over 1827 en 1828.
 Altes op Conditien en Voorwaarden, ter Secretarie der voornoemde
 Gemeente, te zien en ter visie liggende.

AMORTISATIE SYNDICAAT
AGENTSCHAP ARNHEM
DOMANIALE VERPACHTING

De **AGENT** van het **DOMEIN** te **TYEB** zal, op
 Woensdag den vijftien Augustus 1829, des voormiddags om 11 uren,
 in het *Huis* van *Zwaantje*, onder *Biden*, ten overstaan van het Hoofd
 Plaatselijk Bestuur van *Tyeb*, in het openbaar, aan de meestbiede-
 nende, de inbeschrijving en ophod, aanbesteden: het **BOUWEN**
 van een **NIEUW TOLHUIS**, met de daarbij behoorende
TOL van **SLAGBOOMEN**, **AFHEININGEN**
TARIEF-REGLEMENT en **WAPENRO-
 DEN**, (aan het *Zwaantje*, te *Elden*, met de **EEVERAN-
 DEN** van alle daartoe benodigde **MATERIALEN**.
 Altesmede het **REPAREREN** van het **TOLHUIS**
 onder *Biden*.
 Waarvan het Bestek en Conditien ter visie is liggende, aan het Bu-
 reau van den Heer Administrateur der Domeinen in het Eerste Ressort
 te *Arnhem*, ter Secretarie van de Gemeente *Elat*, en ten Kantore van
 den voornoemden Agent te *Tyeb*, alwaar de Toekoming mede ter visie
 liggende.

AMORTISATIE SYNDICAAT
AGENTSCHAP ARNHEM
DOMANIALE VERPACHTING

Op den 5den Augustus 1829, voormiddags om 5 ure, zal,
 in het Logement den *Arand*, te *Arnhem*, door de Nota-
 rissen **Mr. J. BUSGERS** en **G. VAN ECK**,
 openbaar verkocht worden:
 Een groot, sterk en welbekant **HUIS** en **ERVE**,
 voorzien van verscheidene **BENEDEN** en **BOVEN-
 KAMERS**, **ZOLDERS**, **KELKENS**, **ruime
 KELDERS**, **OPEN PLAAZ** met **POMP**,
REGENTIK en verdere **GEMAKKEN**, binnen
Arnhem, in de Obvengestraat, B. No. 10, aan de hoeken in de
 Weverstraat, nijkomende, ingezet met de hoogen op 5261:00.
 Een klein **HUIS** en **ERVE**, te *Elden*, B. No.
 11, ingezet op 1202:00.
 Eene **WONING** achter het *Arand*, in de Wever-
 straat C. No. 40, ingezet op 400:00.
 Massa van No. 1 en 3 ingezet op 630:00.
 Massa van No. 1, 2 en 3 ingezet op 1202:00.
 Een groote vruchtbare **TUIN** met **FRUCHT-
 BOOMEN** en **TUINHUIS**, te *Elden*, ingezet op
 Weerde. Ingezet op 461:00.
 Een schoon **BOUWHOF**, gelegen onder *Biden*, in
Overbetuwe, bestaande in een welbekant **HUIS**

SCHUUR, **BERGEN** en verdere **GETIM-
 MERTEN**, **HOF**, **BOOMGAARD**, **WEI-
 en BOUWLANDEN**, te zamen groot ongeveer 36
 Bunders en 19 Roeden. Ingezet met de hoogen op 15,460:00.
 60. De **ONVERDEELDE HELFT** van eens
WEIDE, groot omtrent 3 Bunders, gelegen in het *Kantah
 Kelp*, onder *Wort Rheden*. Ingezet op 645:00.
 70. Vijf stukken **BOUWLAND**, mede onder *Rheden* gelegen,
 in perceelen ingezet en te zamen gebragt op 1929:00.

Mr. J. NYHOFF, Notaris te *Arnhem*, als daar-
 toe door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende
 te *Arnhem*, geconmitteerd, zal op last zijner principa-
 len op den 7den Augustus 1829, des avonds ten 6 ure, in het *Zutphens-
 hoofd* te *Arnhem*, publiek verkoopen:

- 10. Een ruïn, hecht en sterk **HUIS** en **ERVE**, staande
 en gelegen binnen *Arnhem*, in de Turfstraat, Lett. A No. 11
 No. 11, waarin sedert ruim 25 jaren de Banketbakkers-Affaire
 is uitgeoefend en het geen mede om den zeer gunstigen stand in
 de nabijheid van de groote markt, ook voor allerlei andere Affaire
 zeer geschikt is, zijnde voorzien van 2 ruime **KELDERS**
 een voor eir een achter het Huis, en zijnde dit perceel in ge-
 bruik bij den Banketbakker **G. J. VAN SANTBER-
 GEN**.
 Met de hoogen gebragt op f 5600:00
- 20. Een dito **PAKHUIS** of **LOOTS**, vlak achter het
 voorgeaande perceel, tegen de groote kerk. — Zallende deze beide
 perceelen, welke met 10 Mei 1830 kunnen worden aanvaard,
 ook in massa worden geveild.
 Met de hoogen gebragt op f. 500:00
 Massa der beide perceelen met de hoogen gebragt op - 6400:00
 Nadere informatie zijn te bekomen ten kanto-
 re van gemelden Notaris **Mr. J. NYHOFF**,
 in de Bakkerstraat, te *Arnhem*, benevens bij
 den Heer Advocaat **VAN OVERVELDT**,
 in de Ketelstraat, Wijk E No. 2.

Openbare Veiling in het *Heeren Logement* te *Doosborgh*,
 zulkende plaats hebben op Dingsdag den 18den Augustus,
 bij inzetting en op Dingsdag den 1sten September 1829, bij
 toelag, telkens des voormiddags om tien uren, van de volgende
VASTE GOEDEREN, nagelaten door wijlen den Heer
 Burgemeester **K. E. H. UELL**, als:

- 10. Het **BUITENGOED. E. N. S. E. R. I. N. G.**, onder
Vorden, anderhalf uur van *Zutphen*, en op een kwartier af-
 stand van den straatweg op die stad gelegen, waarop een **HUIS**
 No. 210, geschikt tot Zomervanlijf, hebbende vier **BENEDEN**
DEN en twee **BOVENVERTREKKEN**,
 ruime **KEUKEN** en verdere **GEMAKKEN**, eens
SCHUUR en **STAL**, en bestaande voorts in **TUIN-
 NEN**, **BOOMGAARDEN**, uitgestrekt **PLANT-
 GEN** van gemelden volig geveild **SLAGHOUT**,
 zware **EIKEN BOOMEN** en ander opgaand **HOUT**,
 alles in goede smaak en tot voordeel aangelegd en doorsneden
 met **WATERSTUKKEN** en **VISCHVY-
 VERS**, voorts annex **BOUWPLAATS** met
HUIS, No. 210, **SCHUUR** en **KOORNBERG**,
HOF, **BOOMGAARD**, **BOUW** en **WEI-
 DELAND**, **GRAS** en **VELDGRONDEN**
 en eens diaronder behoorende **KATERSTEDEN**, de
Buldhutte, te zamen groot ongeveer 45 Bunders.
- 20. De **BOUWPLAATS Klein Wessink**, mede onder
Vorden gelegen, bestaande in **HUIS**, **SCHUUR**,
 twee **KOORNBERGEN**, **HOF**, **BOUW** en
WEIDELAND, **AKKERMAALSBOSS-
 SCHEN**, **EIKEN** en **DENNENBOOMEN**
 en verder **HOUTGEWAS**, benevens de daartoe behoo-
 rende **KATERSTEDEN** het *Hielveld*, groot te zamen
 ongeveer 27 Bunders.
 No. 1 en 2 zullen ook te zamen geveild worden geveild.
- 30. De **BOUWPLAATS Hissink**, almede onder *Vorden*
 gelegen, bestaande in **HUIS**, No. 300, **SCHUUR**
 en twee **KOORNBERGEN**, **HOF**, **BOOM-
 GAARD**, **BOUW** en **WEIDELANDEN**,
AKKERMAALSBOSSCHEN, zware **EI-
 KEN BOOMEN** en ander **OPGAAND HOUT**,
VELD en **BRÖKGRONDEN**, zamen groot
 56 Bunders.
- 40. De *Mittenhorster* of *Dongeweerdse* **TIEND**, gelegen en
 geveild wordende onder *Eldrik*, in het Kanton *Doosborgh*,
 hebbende sedert 12 jaren bij doorsnid zuiver opgebaagt f 290:00
 in jaare.
- 50. Een Kapitaal **HERREN HUIS** en **ERVE**, bin-
 nen *Doosborgh* in de Koopoorstraat, met een klein **HUIS**
 daarnaast, voorts **SCHUUR**, **STAL** en grooten
TUIND, waartoe **BRÖK** en zeer groote onlangs geheel
 nieuw gebouwd **STOORKAST**.
- 60. Een klein **HUIS** binnen *Doosborgh*, in de Hoogstraat
 naalden Stal van evengemelde *Huis*.
- 70. De **BOUWPLAATS Burgendersgoed**, in het Kan-
 ton *Doosborgh*, onder *Angerlo*, in het *Brök*, bestaande in
HUIS, No. 30, **SCHUUR** en **HOFBERG**,
BOUW en **WEIDELAND**, groot ongeveer 10
 Bunders.
- 80. De **SCHUUR WEIDE** te *Horst* of *Hooge Brinkhor-
 ster* *Brök* gelegen, groot ongeveer 3 Bunders, mede in het *Angerlo*.
- 90. De **WEIDE** de *Schoepik*, groot vijf Bunders, gelegen
 onder *Oud Bovenaar*, aan de *Schoepikstraat*.

Alles breeder bij Biljetten omschreven; de betaling wordt gesteld op 1 Januarij 1830, 1831 en 1832, telkens van $\frac{1}{3}$ tegen interest van 4 pCt. 3 jaars. Nader onderrigt te bekomen bij de bewoners en bruikers der Goederen, en ten Kantore van den Notaris **M. W. C. K. E. T. J. E. N** te Doesborgh.

+++ Op Donderdag den 6den Augustus 1829 zal de laatste veiling en toeslag plaats hebben van de **ONGEBEEDE GOEDEREN**, behorende tot den Baedal van wijlen den Heer **G. VAN SANTBERGEN** en Vrouw, te Westervoort, waarvan de inzet 14 dagen te voren geschiedt is; en wel des voormiddags ten 11 ure, in het Hof van Berlijn, te Zevenaer, van de **ERVEN LUBBERS** en **SCHIEVEN**, onder Doetinchem en Hummela gelegen, en.

Des namiddags ten 5 ure, aan het Westervoortsche Veer, van de **WEIDE** en **LAND**, gelegen te Westervoort.

De gedachte Goederen zijn bij inzet en hoogen gebracht op navermelde prijzen, te weten:

Het Erve **LUBBERS** op. f 4600:00
 " " **SCHIEVEN** op. f 4875:00

De massa van beide erven op. f 9700:00

De **WEIDE** en het **LAND** te Westervoort op. f 2100:00

Inlichtingen kan men bekomen bij den Notaris **PLIESTER**, in het kanton Zevenaer en bij den Advocaat **M. VAN OYEN**, te Arnhem.

+++ **TE HUUR**, om met 1° November aanstaande te aanvaarden: een **HUIS** met een **FULN** er achter, gelegen te Zutphen, waarin sedert vele jaren eene Snuif-fabriek, (door het water gedreven wordende) is uitgeoefend; des begerende ook zonder de **FABRIEK**, als zijnde zeer geschikt tot een aangenaam Zomer- en Winterverblijf.

Iemand hierop reflecteerende, verzoekt zich met gefrankeerde brieven bij **W. E. BROEKER**, te Zutphen.

§ § § Een ongehuwd **HEER**, zijne bezigheden buiten 's huis hebbende, wenschte **INWONING** en **KOST**, op Duitche of Fransche manier toebereid, in een fatsaenlijk Gereformeerd of Lutherseh Huisgezin in **Arnhem** of deszelfs voorsteden. — Antwoord wordt verwacht bij den Drukker dezer, onder de letters **A. M.**

+++ Mejuffrouw **VOEST**, van Brussel, heeft de eer de Dames te berigten, dat zij alhier gearriveerd is met een assortiment **VOILES**, **CANESOUX**, **PERLINES**, **KRAGEN**, **DAMES** en **KINDERMOLSEN**, **KINDERJURKEN**, **NEIGE** enz. is uitgekocht bij de Heer **ROBERT**, op de Grootte Markt, en blijft slechts eenige dagen.

RYNBAD te **ARNHEM**. De Ondergeteekende, Kastelein van het fraaie, nieuwe opgerigte **RYNBAD**, zeer aangenaam op de Rivier, buiten de Sabelspoort alhier, gelegen, en voorzien van de noodige **BADKAMERS**, twee **RECEPTIE-KAMERS**, eene voor de Dames en eene voor de Heeren, benevens eene **OVERDEKTE GAANDERY**, van welke men een hekoorlijk uitzigt over den Rijn geniet, heeft de eer het geachte Publiek bij deze kennis te geven, dat, deze inrigting thans geheel in orde zijnde, men ter ieder tijt van den dag aldaar van **KOUDE STROOM**-, **WARME**-, **STAAL**- en **ZWAVELBADEN** kan gebruik maken, en tevens bij hem alle soorten van **WYNEN** en overige **VERVERSCHINGEN**, tegen civiele prijzen, verkrijgbaar zijn. Hij zal alles aanwenden, door prompte bediening, het zijne bij te dragen tot gemak en genoegen der respectieve bezoekers van dit Etablissement.

A. VAN HEUSDEN.

** **G. J. A. BEIJERINCK**, Boekverkooper te Amsterdam, heeft willen verzonden, en is gratis te bekomen:

PROSPECTUS en **BERIGT VAN INTEEKENING**, op eene goedkope **Hollandsche** Uitgave, in zakboek formaat, der nieuw in te voeren **VIF WETBOEKEN** voor het Koninkrijk der Nederlanden.

De uitgave, volgens Koninklijk Besluit, in dato 18 Junij 1829, toegestaan zijnde, noodigt bovengenoemde een ieder uit, om van deze duidelijke, op velijn papier te drukken, en tevens zeer goedkope uitgave gebruik te maken; zullende de prijs van de **Vif Wetboeken**, voor in te tekenaren, voorloopig berekend, gezamenlijk slechts op of bij de **f 5:00** te staan komen.

** Bij **A. S. KOS** en **COMP.**, Boekhandelaren te Dordrecht, zijn van de Pers gekomen en aan al hunne Correspondenten verzonden:

I. **GEDENKSCHIFTEN VAN D. JUAN VAN HALEN**, Tweede de en laatste Deel, met het portret van den Koninklijk Kanselier. f 3:00

H. **SCHILDA**, uit het oorspronkelijke portret, met Cartatuurplaat en Titelvignet van den Heer Bendorp. f 2:40

III. **GELLERTS**, (C. F.) **FABELEN** en **VERTELSELS**, 3 Deel, Compleet, in klein octavo, met vier fraaie gegraveerde platen, in een nette Cartonnen band. f 1:50

IV. **GELLERTS**, (C. F.) op Velijn papier. Geschikt tot geschenktjes voor de Jeugd, zijnde de 3° ze nieuwe uitgave naar de laatste spelling verbeterd. f 1:00

V. **GELLERTS**, (C. F.) **FABELEN** en **VERTELSELS**, met 150 kunstplaten, 3 Deelen, groot octavo. f 20:00

VI. **GELLERTS**, (C. F.) 3 Deelen, groot octavo, zonder platen. f 3:50

VII. **GELLERTS**, (C. F.) Geestelijke gezangen en liederen, groot octavo. f 3:50

VIII. **GELLERTS**, (C. F.) (Leven van) **J. A. CRAMER**, groot octavo. f 1:50

IX. **STIJL**, (S.) **OPKOMST** en **BLOEI** der **VEREENIGDE NEDERLANDEN**, 2de druk. f 3:60

Dit laatste, zoo algemeen geacht, werk sedert lang uitverkocht zijnde, thans met nieuwe letter op fraai papier gedrukt, kan niet anders dan welkom zijn bij de beoefenaren der Vaderlandsche Geschiedenis.

** Den 17den Augustus 1829 en volgende dagen zal te **Leiden**, door den Boekhandelaar **STEENBERGEN VAN GOOR**, den overstaan van den WelEdelen Heere **J. VAN LEEUWEN**, Griffier bij de Reetbank van Ersten Aanleg aldaar, publiek verkocht worden de nagelaten **BIBLIOTHEEK** van wijlen den WelEdelen Heere **M. D. H. BEUCKER ANDREAE**, in leven Griffier bij de reetbank voornoemd en lid van verscheidene geleerde Genootschappen. Van deze belangrijke Bibliotheek, die in de rijke vakken van wetenschappen, de geschiedenis en vele zeldzame Werken bevat, is de Catalogus, die te Amsterdam men te Amsterdam bij de Boekhandelaren **MILTON**, in **Amsterdam**; **P. NYHOFF**; 's **Bosch** **PALLER EN ZON**; **Brussel** **BREST VAN KEMEREN**; **Breda** **BROESE EN COMP.**; **Deventer** **BROUWER**; **Delft** **P. DE GROOT**; **Dordrecht** **DE VOS EN COMP.**; **Groningen** **W. VAN BOECKEREN** en **G. WOUTERS**; 's **Hage** **MANDEMAKER**; **Leiden** **LUCHTMANS**; **Wid-dalburg** **GEER. ABRAHAMS**; **Nijmegen** **VIEWEG**; **Rotterdam** **VAN BALEN**; **Utrecht** **VAN TERVEEN** enz.

** Bij **W. C. WANSLEVEN**, te Zutphen, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

I. Over het Bestuur van het Onderwijs, in betrekking tot eene aadstaande Wetgeving. f 0:50

II. Proeve tegen de verbastering der Nederlandsche Taal, door beschaafde Nederlanders. f 0:50

III. Beschouwing der Beginselen, waarop het voeren van den oorlog is geground. f 0:50

IV. **MORITZ** en **SCHMIDT**, Mythologisch Woordenboek, 2de druk. f 2:90

V. **HILDEBRAND**, het Yzeren Kruis of den 18den October, 2 Deelen. f 3:90

VI. **H. PESTALOZZI**, over het Onderwijs en Opvoeding, door **E. J. PRINSEN**, 1—5 deelen. f 2:71

VII. Toilet Geschenk voor Dames, onmisbaar voor iedere Vrouw. f 0:40

** De **TANMIDDELEN** van de Provinciale Geneeskundige Commissie van Gelderland, te Amsterdam, **LEHMANN JOSEPH SON**, worden te Amsterdam verkocht bij de Boekverkoopers **J. Az. DOTTE**, te Amsterdam; **WANSLEVEN**, te Zutphen; bij den kunstenaar **VERMEER**, te Nijmegen, en bij den Kastelein **VERMEER**, in het Hof van Berlijn te Zevenaer.

De Tandmiddelen zijn: Een **TANDPOEDER**, ter onderhouding en zuivering der tanden, zonder het glazuur te benadelen. f 50 Ct. het Pakje, en een **Tand- en Tandvleesch versterkend ELIXER**, ter hevestiging van Scorbutieke en losse Tandden, ter verhoeding der aansteking van dezelve, en ter zuivering van het bloedende en sponzieuse Tandvleesch a. f 1:—; het kleine, en f 1:50 het groote flesje.

** Bij **C. A. THIEME**, te Arnhem, is van de pers gekomen, en in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld.

F. HOKSTRA, Zedelijke en Godsdienstige Vertoogen, 2 stukjes f 2:50 **Wederlegging der Verhandeling over de Verantwoordelijkheid der Ministers volgens het Nederlandsch Staatsregt**. f 2:75

Voorts wordt bij denzelven met succes gedebiteerd en is mede alom te bekomen:

I. **De Zwarte Huisaar**, door **MICHAEL ADRIAAN**, met gegraveerden titel en vignet. f 5:00

II. **De Geheimzinnige Vrouw**, door denzelven, met gegraveerden titel en vignet. f 2:50

III. **Toespraak aan Christenen van alle geloofsbelijdenissen, na mijnen afgang uit de Roomsche tot de Evangelische Kerk**, van **J. ELL**, voorheen Pastoor te Bamberg, naar het Hoogduitsch van **J. C. A. SANDER**. f 2:00

IV. **Cristendom en Begrijpelijkheid**, door **J. C. A. SANDER** en **J. L. LIERMIS**, 1ste stukje. f 2:50

V. **G. MORAL**, **Zelfkennis**, 1ste stukje. f 2:50

VI. **De Nieuwe Bijbelvertaling**, 1829, met Gebeden en Gebeden van kinderen, in carton. f 1:40

VII. **Lofzangen van Leebryk** **MANHEIM**, een oorspronkelijke Nederlandsche Roman. f 2:00

VIII. **De Christenman**, **God, mijn alles, mijn vreugde, mijn troost**; een Godslensting Huisboek voor beschaafde Christenen. f 2:00

IX. **WOLDEMAN'S Natenschap aan zijnen Zoon**. Een Boek voor Jongelingen, ter vorming van hun verstand en veredeling van hun hart. Naar het Hoogduitsch van **J. G. G. G.**, door **W. G. G.**. f 2:50

X. Het Nieuwe Testament, ingerigt naar de spelling van het Hoogduitsch **BIBEL**, in kl. 12 mo. f 2:00

XI. **Aantekeningen**, betreffende de **Kolonie Suriname**, met twee kaartjes. f 1:25

Te **ARNHEM**, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.